

LIFE GOODWATER IP PROJEKTS – RĪKS PRAKTISKAI ŪDEŅU APSAIMNIEKOŠANAI

Linda Fībīga

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

23.05.2023.

Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts

“Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai”

RISKA ŪDENSOBJEKTI – PROJEKTU UZSĀKOT

*89 upēm, 75 ezeriem, 1 pārejas ūdens objektiem (ŪO) un 4 piekrastes ŪO
pastāv risks* nenasniegt UBAP noteikto labu virszemes ūdeņu stāvokli
paredzētajā termiņā*

PUNKTVEIDA (LOKĀLAIS) PIESĀRŅOJUMS

58 UPES
61 EZERS

HIDROMORFOLOĢISKIE PĀRVEIDOJUMI

63 UPES
18 EZERI

DIFŪZAIS (IZKLIEDĒTAIS) PIESĀRŅOJUMS

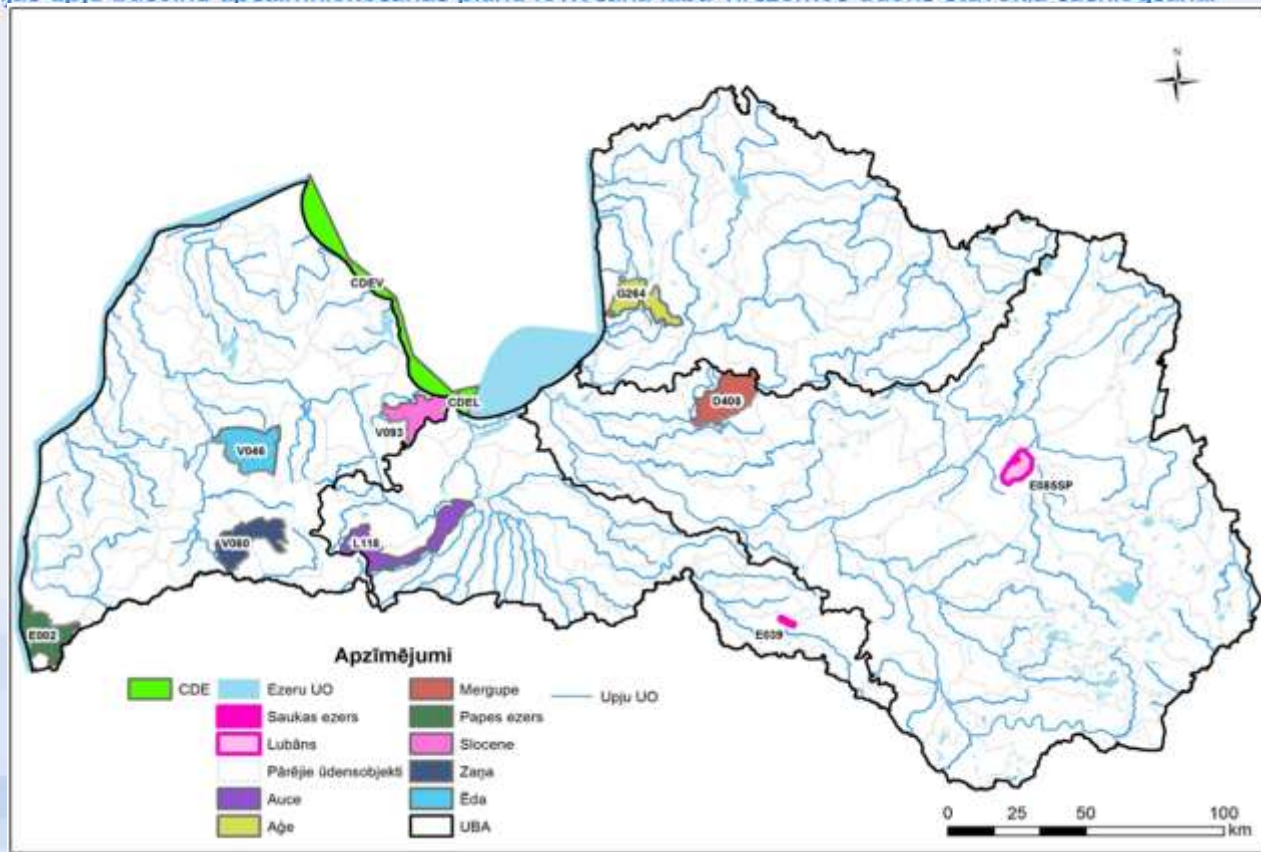
44 UPES
31 EZERS

**MK not. Nr. 418
«Noteikumi par riska
ūdensobjektiem»*

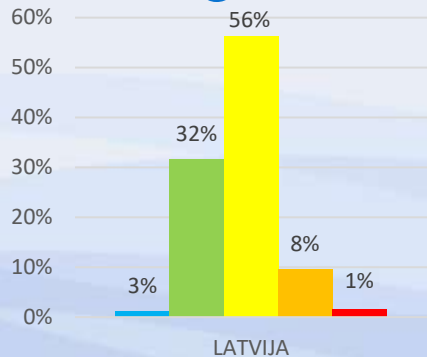
IEVIEŠANA:
01.01.2020.–31.12.2027.

BUDŽETS:
14 463 050 EUR

**PAPILDINOŠAIS
FINANSĒJUMS:**
101 890 569 EUR

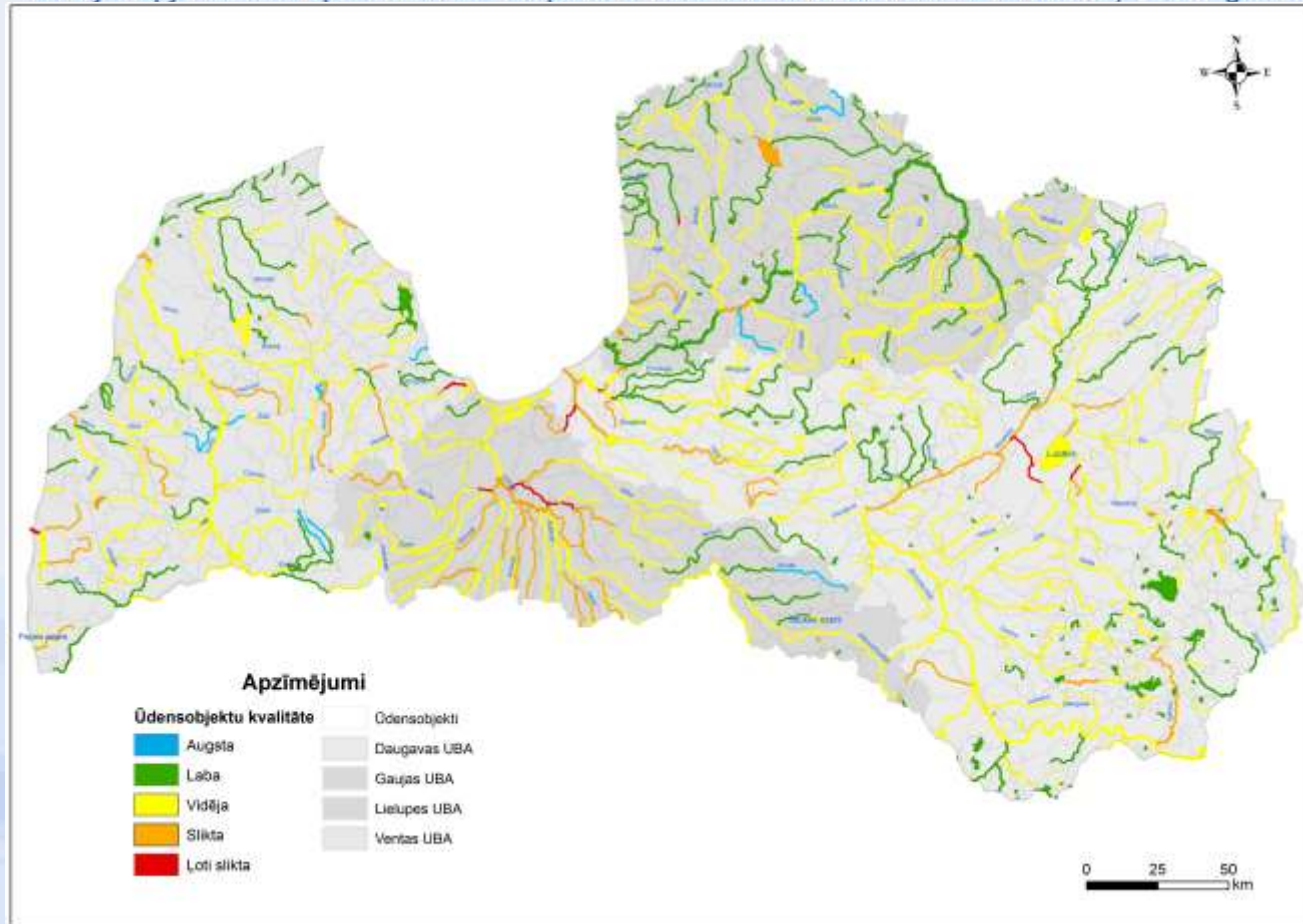

Latvijas virszemes ūdeņu ekoloģiskā kvalitāte 2021. gadā

■ augsta ■ laba ■ vidēja
■ slihta ■ ļoti slihta

Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts
 "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai"

MONITORINGS – VISA PAMATĀ

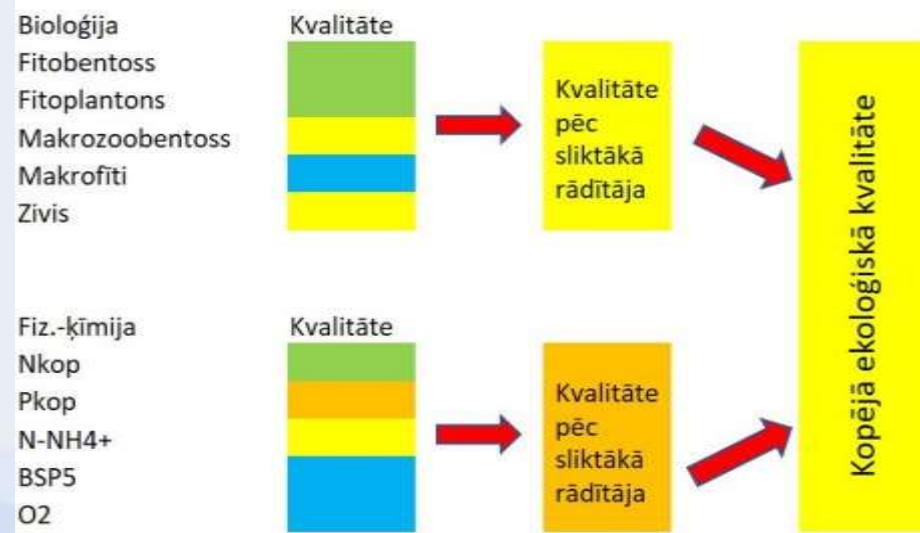
- Bioloģiskā kvalitāte

- Fizikāli-ķīmiskā kvalitāte

- Hidromorfoloģiskā kvalitāte

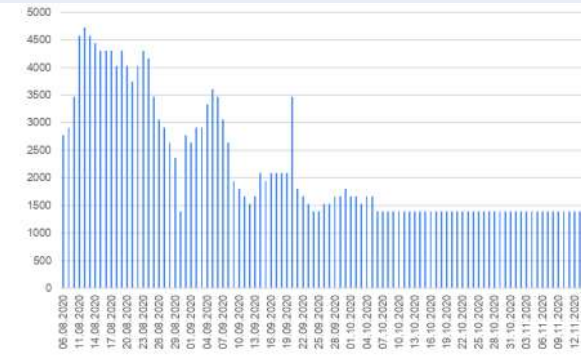

Piemērs ekoloģiskās kvalitātes novērtējumam

Notekūdeņi

Engures ciemā:

- Decentralizētās kanalizācijas sistēmas
- Slodze uz NAI
- Izlīdzināšanas tvertne

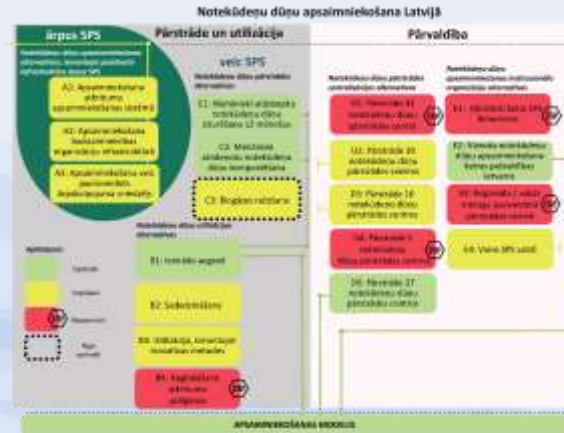
Notekūdeņi (2)

**Nākotnes ciemā –
 jaunu NAI
 būvniecība**

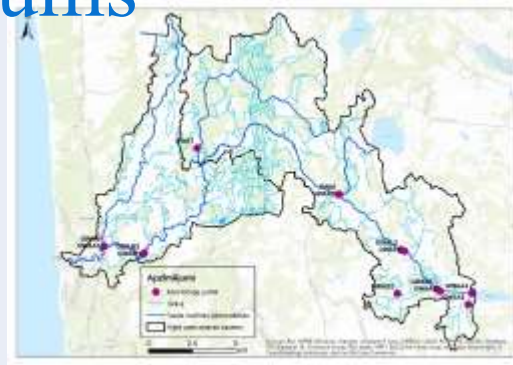
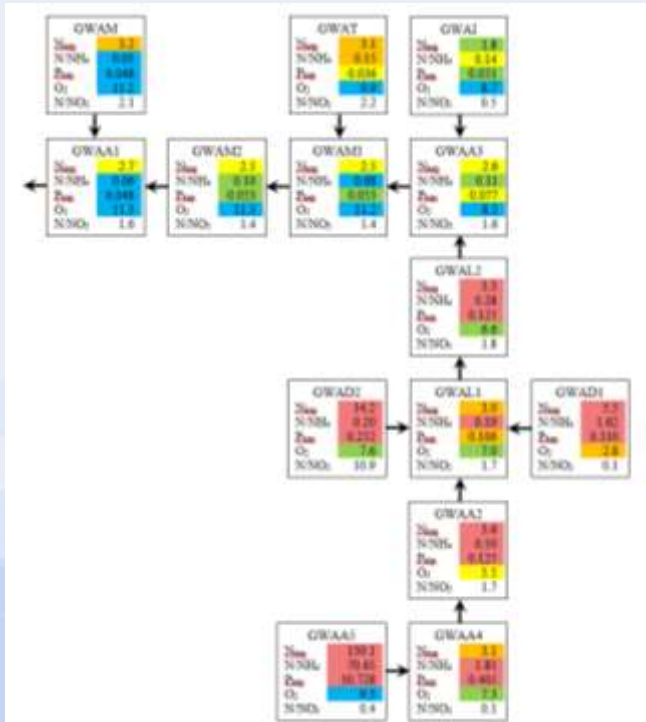
Notekūdeņu dūņu
apsaimniekošana –
 nacionālā stratēģija
 izstrādāta

Akvakultūra kā
 potenciālais piesārņotājs

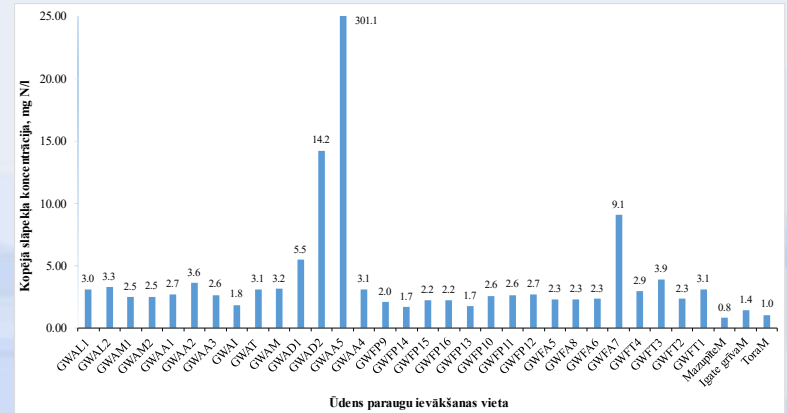
- Ūdeņu kvalitāte (N, P, antibiotikas)
- Izbēgušās zivis
- Dūņu apsaimniekošana

Izkliedētais piesārņojums

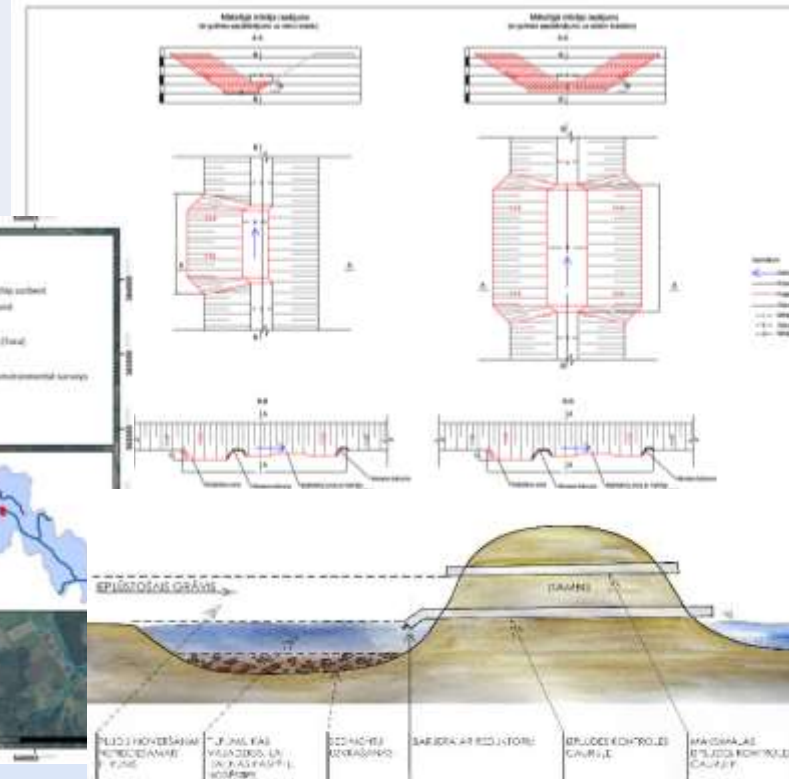
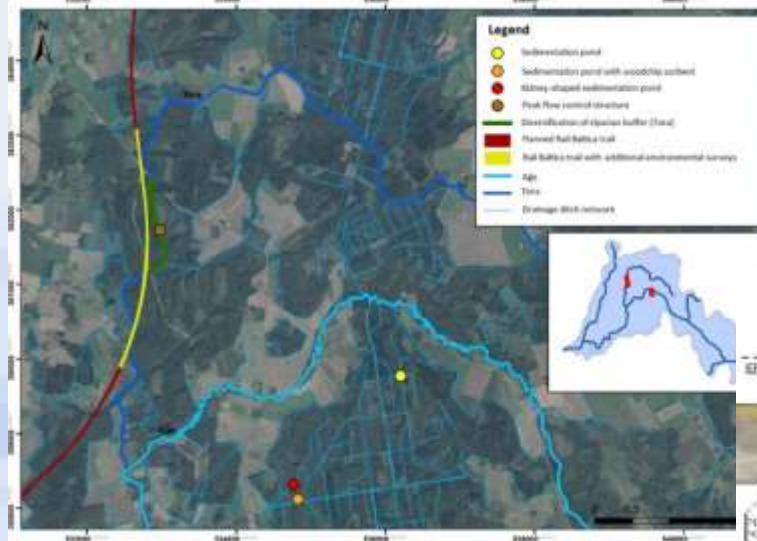

**Āģe
Slocene
Auce
Ēda**

Izkliedētais piesārņojums – risinājumi

- Virszemes plūsmas mitrāji
- Sedimentācijas dīķi
- Buferjoslas u.c.

Hidromorfoloģiskie pārveidojumi

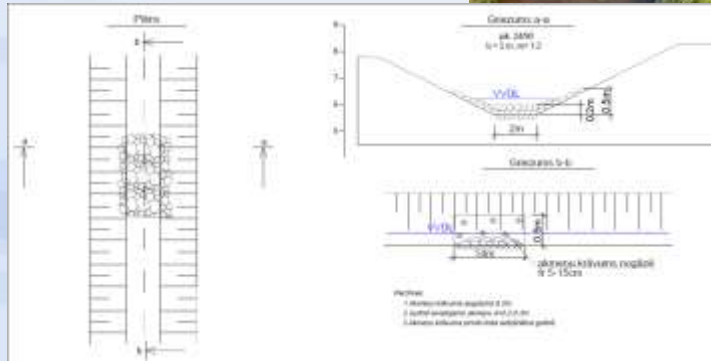
- **Aģe, Mergupe, Zaņa, Auce** un to pietekas – apsekoti kopā >200km
- Šķēršļi – akmeņu krāvumi, HES, bebri, koku sagāzumi u.c.
- Gultnes pārveidojumi – meliorācija, govju brasli, krastu erozija HES darbības dēļ

Pārveidojumu ietekmes mazināšana

Aģe (Mazupīte), Slocene, Zaņa, Auce

- Straumes plūduma izmaiņas (koku stiprinājumi)
- Videi draudzīga meliorācija
- Straujteču izveide
- Govju brasls
- Caurtekas

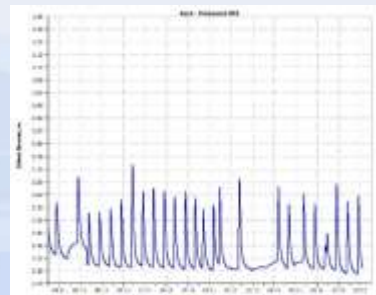

Pārveidojumu ietekmes mazināšana – HES

Āģe, Mergupe, Zaņa, Auce

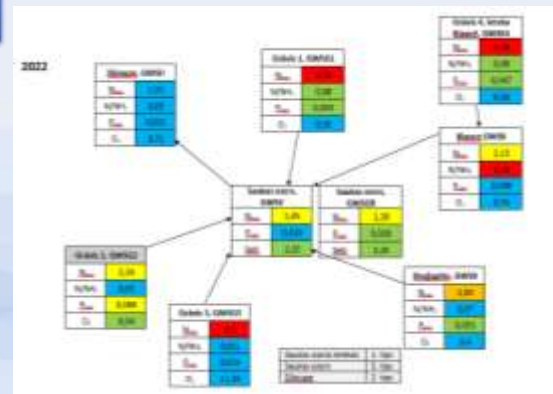
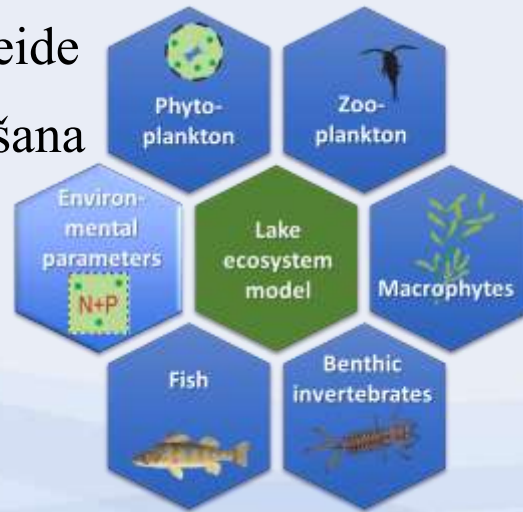
Nemazinot HES ietekmi, labu ekoloģisko kvalitāti nav iespējams sasniegt!

- Zivju ceļa izbūve Āģē
- Ekoloģiskā caurplūduma režīms
- Ūdens līmeņa svārstību mazināšana lejasbjefā

Saukas ezers

- Problēmas cēloņa identificēšana
- Ezera ekosistēmas modeļa izveide
- Barības vielu ieplūdes mazināšana

Zināšanu uzlabošana un iesaiste

- Tematisks apmācību modulis
<http://macies.goodwater.lv>
- Mazo grantu programma
- Izstādes un ainavu tūres
- Talkas

ATBALSTS UPJU APSAIMNIEKOŠANAI

Uzlabot upju baseinu apsaimniekošanas plānošanu un tās ieviešanas mehānismus

- Intensīvs monitorings projekta upēs un ezeros
- SWAT+ modelis slāpekļa un fosfora slodžu noteikšanai
- Upju baseinu apsaimniekošanas plānu izstrāde

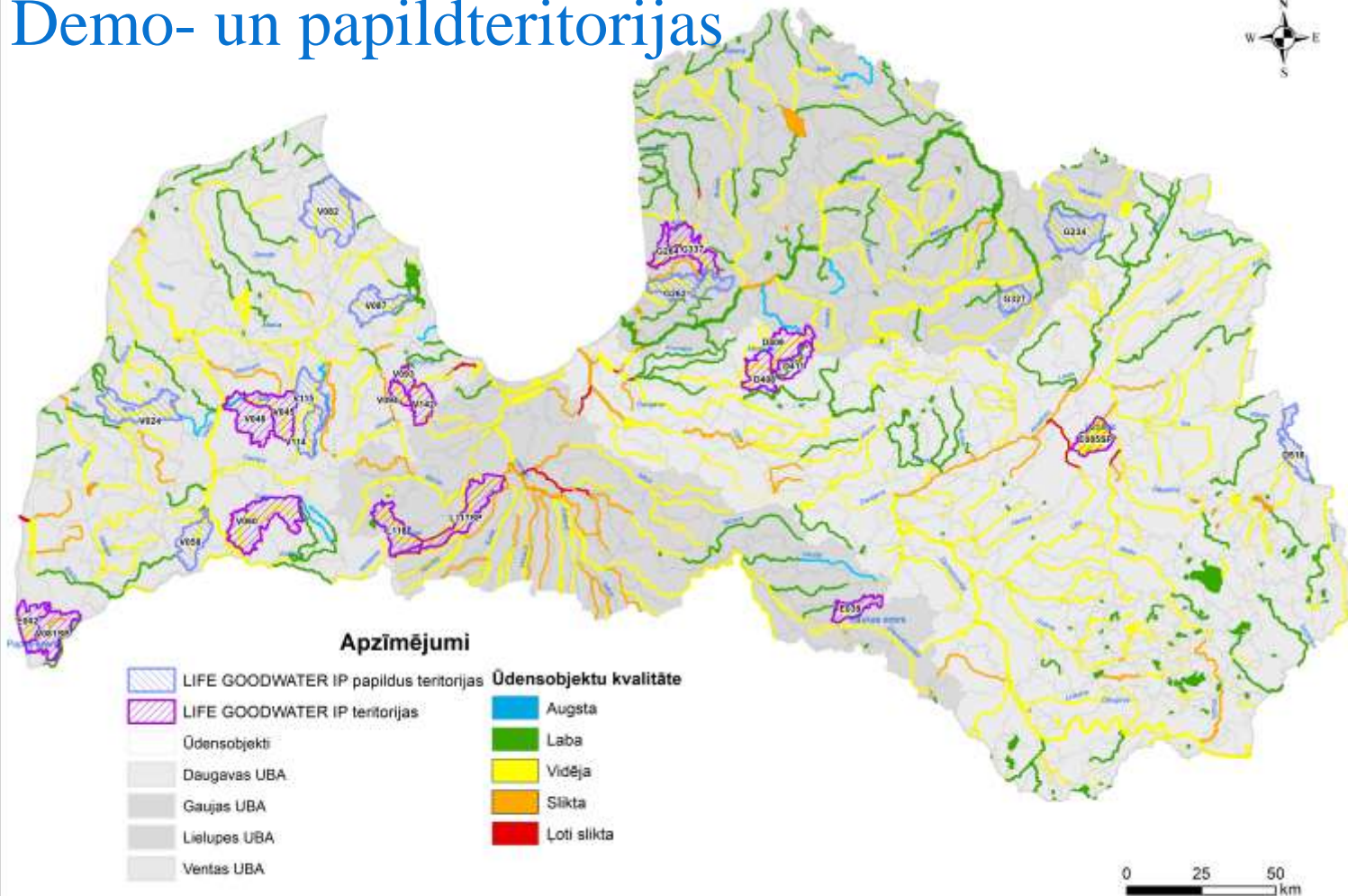
Sniegt atbalstu kompetentajām iestādēm attiecīgo normatīvo aktu un dokumentu uzlabošanā

- Praksē ieviesto pasākumu rezultāti – efektivitātes rādītāji
- Normatīvo aktu papildinājumi
- Pētījumu rezultātu iestrāde, piemēram, kopējā lauksaimniecības politikas dokumentā

Demo- un papildteritorijas

ivokļa sasniegšanai”

Lai tīri ūdeņi brīvi plūst!

goodwater.lv

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

Integrētais projekts "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai" (LIFE GOODWATER IP; LIFE18 IPE/LV/000014) ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības LIFE programmas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras.

www.goodwater.lv

Šī informācija atspoguļo tikai LIFE GOODWATER IP projekta partneru viedokli un Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildāģentūra (CINEA) neatbild par to kā tiek izmantota šeit paustā informācija.

